

Willem van Manen - willem.vanmanen@sovon.nl

Inmiddels zijn gegevens binnen van 567 tellingen, al bijna net zoveel als vorig jaar! Deze steekproef is ruim voldoende voor een voorlopige tussenstand. Op de volgende pagina's staan de gemiddelde aantallen per route van alle soorten die in tenminste 15 van de 42 teljaren werden waargenomen. Voor de duidelijkheid zijn de aantallen van de afgelopen vijf jaar afzonderlijk weergegeven.

Er vallen een aantal zaken op: Zo zit er bij enkele soorten, die in de afgelopen decennia sterk toenamen, de laatste jaren nauwelijks nog groei in de PTT-gemiddelden. Voorbeelden hiervan zijn Grote Zilverreiger, Slechtvalk, diverse soorten ganzen, Middelste Bonte Specht en Halsbandparkiet. Voor een deel van deze soorten zou dit kunnen betekenen dat er een soort van plafond is bereikt, maar bij bijvoorbeeld de Middelste Bonte Specht is het aannemelijker dat het slechts een pauze betreft.

Ook zijn er soorten die lange tijd zijn afgenomen, maar waarbij deze trend in de afgelopen vijf jaar lijkt om te buigen. Voorbeelden zijn: Ransuil, Kneu en jawel, de Keep, waarvan de aantallen eindelijk weer eens reageerden op de overvloedige beukenmast. Bij zowel Ransuil als Kneu moet worden bedacht dat de aantallen in de afgelopen decennia ook wel heel laag waren, zodat een klein beetje meer dan wel een toename mag zijn, maar de aantallen van begin jaren tachtig nog lang niet worden gehaald.

Er is ook een aantal soorten dat al jarenlang afneemt en waarbij de afname nog onverdroten doorgaat en spijtig genoeg is dit de langste lijst: Kleine Zwaan, Wilde Eend, Kuifeend, Brilduiker, Nonnetje, Sperwer, Patrijs, Wulp, Kokmeeuw, Zwarte Roodstaart, Zanglijster, Grote Lijster, Matkop, Huismus, Ringmus.

Van enkele wintergevoelige soorten als IJsvogel, Zwartkop en Tjiftjaf waren de aantallen in 2018 lager dan in 2017, mogelijk als gevolg van de korte, maar venijnige vorstperiode in februari. Andere soorten als Winterkoning en Roodborst gaven geen krimp.

Mogelijk als gevolg van het usutu-virus was het aantal Merels wederom kleiner dan het jaar ervoor, maar er lijkt ook sprake van een structurele daling, vanaf circa 2000.

Kleine Zwaan: Een van de soorten waarbij de aantallen onverminderd afnemen, blijkt zowel uit PTT-tellingen als maandelijkse watervogeltellingen. Aquarel Albert de Jong.

Soort	Patroon 1978-2018	2014-2018
Roodkeelduiker		
Parelduiker		
Dodaars		
Fuut		
Roodhalsfuut		
Kuifduiker		
Georde Fuut		
Aalscholver		
Roerdomp		
Kleine Zilverreiger		
Grote Zilverreiger		
Blauwe Reiger		
Ooievaar		
Lepelaar		
Knobbelzwaan		
Zwarte Zwaan		
Kleine Zwaan		
Wilde Zwaan		
Zwaangans		
Rietgans		
Kleine Rietgans		
Kolgans		
Dwerggans		
Grauwe Gans		
Soepgans		
Indische Gans		
Sneeuwgans		
Canadese Gans		
Brandgans		
Rotgans		

Roodhalsgans		
Nijlgans		
Casarca		
Bergeend		
Muskuseend		
Carolina-eend		
Mandarijneend		
Smient		
Krakeend		
Wintertaling		
Wilde Eend		
Soepeend		
Pijlstaart		
Slobeend		
Krooneend		
Tafeleend		
Witoogend		
Kuifeend		
Topper		
Eider		
Ijseend		
Zwarte Zee-eend		
Grote Zee-eend		
Brielduiker		
Nonnetje		
Middelste Zaagbek		
Grote Zaagbek		
Rosse Stekelstaart		
Zeearend		
Bruine Kiekendief		
Blauwe Kiekendief		

Havik		
Sperwer		
Buizerd		
Ruigpootbuizerd		
Torenvalk		
Smelleken		
Slechtvalk		
Korhoen		
Patrijs		
Fazant		
Waterral		
Waterhoen		
Meerkoet		
Kraanvogel		
Scholekster		
Kluut		
Bontbekplevier		
Goudplevier		
Zilverplevier		
Kievit		
Kanoet		
Drieteenstrandloper		
Paarse Strandloper		
Bonte Strandloper		
Kemphaan		
Bokje		
Watersnip		
Houtsnip		
Grutto		
Rosse Grutto		
Wulp		

Zwarte Ruiter		
Tureluur		
Groenpootruiter		
Witgat		
Oeverloper		
Steenloper		
Dwergmeeuw		
Kokmeeuw		
Stormmeeuw		
Kleine Mantelmeeuw		
Zilvermeeuw		
Pontische Meeuw		
Grote Mantelmeeuw		
Drieteenmeeuw		
Zeekoet		
Stadsduif		
Holenduif		
Houtduif		
Turkse Tortel		
Halsbandparkiet		
Steenuil		
Bosuil		
Ransuil		
Velduil		
IJsvogel		
Groene Specht		
Zwarte Specht		
Grote Bonte Specht		
Middelste Bonte Sp.		
Kleine Bonte Specht		
Kuifleeuwerik		

Boomleeuwerik		
Veldleeuwerik		
Strandleeuwerik		
Graspieper		
Waterpieper		
Oeverpieper		
Grote Gele Kwikstaart		
Witte Kwikstaart		
Pestvogel		
Winterkoning		
Heggenmus		
Roodborst		
Zwarte Roodstaart		
Roodborsttapuit		
Merel		
Kramsvogel		
Zanglijster		
Koperwiek		
Grote Lijster		
Zwartkop		
Tijftjaf		
Goudhaan		
Vuurgoudhaan		
Baardman		
Staartmees		
Glanskop		
Matkop		
Kuifmees		
Zwarte Mees		
Pimpelmees		
Koolmees		

Boomklever		
Boomkruiper		
Klapekster		
Gaai		
Ekster		
Kauw		
Roek		
Zwarte Kraai		
Bonte Kraai		
Raaf		
Spreeuw		
Huismus		
Ringmus		
Vink		
Keep		
Groenling		
Putter		
Sijs		
Kneu		
Frater		
Barmsijs		
Kruisbek		
Goudvink		
Appelvink		
Ijsgors		
Sneeuwgors		
Geelgors		
Rietgors		